

اسماعیلی، عبدالرضا (سهراب) (۳ فروردین ۱۳۴۴ - ۲۴ بهمن ۱۳۶۴)، فرمانده گروهان برداشت گردان تخریب لشکر ۳۱ عاشورا نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

اسماعیلی در روستای «آغ داغ» از توابع شهرستان هشتروند* واقع در جنوب شرقی استان آذربایجان شرقی* در خانواده‌ای انقلابی، مذهبی و پرجمعیت دنیا آمد. پدرش، علی داداش، کشاورز و مادرش، منصوره اسدپور، خانه‌دار بود. وی شش برادر و چهار خواهر داشت و پنجمین فرزند خانواده بود (اداره ثبت احوال...؛ فرهنگ ...، ذیل نام؛ زندگی‌نامه ...). عبدالرضا دوران ابتدایی را در روستای محل زادگاهش به پایان رساند و در ۱۳۵۶ش به همراه خانواده به شهر تبریز* مهاجرت کرد. دوره راهنمایی را با شروع انقلاب اسلامی در مدرسه شهاب شروع و در کنار تحصیل، همراه مردم و برادران بزرگترش، در راهپیمایی‌ها و تظاهرات علیه حکومت پهلوی دوم (حک: ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷ش)، شرکت کرد. نیز در مدرسه به کمک دوستانش به پخش شب‌نامه‌های انقلاب، میان دانش‌آموزان پرداخت. وی با پیروزی انقلاب اسلامی (۲۲ بهمن ۱۳۵۷)، عضو انجمن اسلامی مدرسه شد و به فعالیت‌های انقلابی خود ادامه داد. سپس برای گذراندن دوره متوسطه وارد دبیرستان امام خمینی^(ره) شد (وکیل زاده، ص ۲۴۷؛ اداره آموزش و پرورش ...). اسماعیلی در ۱۳۶۱ش در حین تحصیل در پایه دوم دبیرستان امام خمینی^(ره)، به عضویت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان تبریز در آمد و هم‌زمان به درس خواندن خود ادامه داد. او مدتی بعد برای دیدن دوره‌های نظامی راهی پادگان خاصان* (مرکز آموزش سیدالشهدا^(ع) فعلی، نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی)، شد و پس از پایان دوره آموزشی، اواخر ۱۳۶۱ش در جبهه‌های جنگ حضور یافت. اسماعیلی ابتدا در قسمت پرسنلی و سپس به عنوان آرپی‌جی‌زن و مدتی هم در گروه تخریب مشغول به کار شد که در همان ایام، به علت انفجار چاشنی مین از ناحیه دست مجروح شد و هر قدر هم سنگرانش اصرار کردند برای مداوا به پشت جبهه برود گفت نمی‌تواند در این موقعیت به خاطر یک دست ناقابل جبهه را رها کند (سپاه ...، گواهی عضویت، گواهی دوره آموزش، گواهی اعزام به مأموریت؛ وکیل زاده، ص ۲۴۷، ۲۴۸). سهراب با حضور مداوم در جبهه‌های نبرد در عملیات بدر در ۲۰ اسفند ۱۳۶۳، با رمز «یا فاطمه الزهرا^(س)»، در جبهه جنوبی، تالاب هورالهوریزه (هورالعظیم، غرب دشت آزادگان)، با هدف قطع جاده بصره العماره عراق، با سمت تخریب‌چی حضور یافت که در حین عملیات بر اثر اصابت ترکش از ناحیه پا مجروح شد و در بیمارستان بستری و در ادامه جهت مداوا به شهر تبریز مراجعت نمود (جعفری، ص ۱۰۴؛ سپاه ...، گواهی اعزام ...، گواهی مسولیت، گواهی مجروحیت؛ وکیل زاده، ص ۲۴۸).

عبدالرضا پس از بهبودی نسبی دوباره به جبهه اعزام و در عملیات والفجر ۸، در ۲۰ بهمن ۱۳۶۴، با رمز «یا فاطمه الزهرا^(س)» در جبهه جنوبی، فاو، با هدف تصرف فاو و تهدید بصره از جنوب، با سمت فرمانده گروهان برداشت، حضور یافت و در حین عملیات برای نجات نیروهای محاصره شده اعزام، که بر اثر اصابت ترکش به شهادت رسید. پیکرش پس از تشییع

با شکوه مردم، در گلزار شهدای وادی رحمت* تبریز به خاک سپرده شد (رشید، ص ۷۴؛ سپاه ...، گواهی اعزام به مأموریت، گواهی مسئولیت، گواهی شهادت؛ وکیل زاده، ص ۲۴۹).

شهید عبدالرضا اسماعیلی نوحه خوان خوش صدای آقا اباعبدالله الحسین (ع)، رزمنده‌ای پرتلاش، فعال، متواضع، مردم‌دار، بی‌علاقه و بی‌توجه به مادیات دنیوی، شجاع و بردبار، عاشق نماز اول وقت و نماز جماعت، مهربان و شوخ طبع، با عزت نفس و مناعت طبع بود و احترام ویژه‌ای به پدر و مادر و بزرگترها داشت (اسماعیلی؛ زندگی‌نامه ...). با اینکه فرمانده گروهان برداشت گردان تخریب بود ولی در کاشت و انفجارات گردان تخریب هم شرکت داشت (آفاق).

در فرازی از وصیت‌نامه شهید آمده است: «... تمامی کارهایتان فقط برای خدا باشد و همیشه در فکر این باشید که چه کار کنیم تا به انقلاب، اسلام، امام و امت شهیدپرور خدمت بیشتر کنیم. همیشه وحدت‌تان را حفظ کنید (بش). هر سال یاد و خاطره شهید عبدالرضا اسماعیلی، به همراه سایر شهدای گردان تخریب لشکر ۳۱ عاشورا گرامی داشته می‌شود. نیز در کنگره ملی ده هزار شهید* استان آذربایجان شرقی در آذر ۱۴۰۲، در شهر تبریز، یاد و خاطره وی گرامی داشته شد (اسماعیلی؛ تحقیقات ...).

مأخذ: آفاق، کاظم (هم‌رزم شهید)، مصاحبه با مؤلف، ۱۲ اسفند ۱۴۰۲؛ اداره آموزش و پرورش شهرستان‌های تبریز و هشترود، گواهی امتحانات، سند بی‌تا، سند بش، موجود در اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی؛ اداره ثبت‌احوال شهرستان هشترود، شناسنامه، سند بش، موجود در همان‌جا؛ اسماعیلی، رضا، وصیت‌نامه، سند مورخ ۱۷ بهمن ۱۳۹۶، سند بش، موجود در همان‌جا؛ اسماعیلی، فرهاد (برادر شهید)، مصاحبه با همو، ۱۲ اسفند ۱۴۰۲؛ تحقیقات منتشر نشده کنگره ملی ده هزار شهید استان آذربایجان شرقی (زندگی‌نامه شهید عبدالرضا اسماعیلی)، سند بی‌تا، موجود در اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی؛ جعفری، مجتبی، *اطلس نبردهای ماندگار: عملیات نیروهای زمینی در هشت سال دفاع مقدس (شهریور ماه ۱۳۵۹ - مرداد ماه ۱۳۶۷)*، تهران: سوره سبز، ۱۳۸۹ش؛ رشید، محسن، *اطلس جنگ ایران و عراق: فشرده نبردهای زمینی (۳۱ شهریور ۱۳۵۹ - ۲۰ مرداد ۱۳۶۷)*، تهران: مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲ش؛ زندگی‌نامه شهید عبدالرضا اسماعیلی، سند بی‌تا، سند بش، موجود در اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی؛ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان تبریز، گواهی عضویت، گواهی دوره آموزش، گواهی اعزام به مأموریت، گواهی مسئولیت، گواهی شهادت، سند بی‌تا، سند بش، موجود در همان‌جا؛ فرهنگ *اعلام شهدا*، استان آذربایجان شرقی، به کوشش مرکز مطالعات و پژوهش‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران، تهران، شاهد، ۱۳۹۵ش؛ وکیل زاده، اسماعیل، *حنجره‌های زخمی (زندگی‌نامه ۴۹ نوحه‌خوان شهید لشکر عاشورا)*، نشر: تهران، صریح، ۱۳۹۲ش. / محسن رنجبر /